

نام درس: تفکر و سواد رسانه ای

نام دبیر: کمالی

زمان: ۷۰ دقیقه

تاریخ: ۹۵/۱۰/۱۹

تعداد صفحات: ۲

پایه دهم

آزمون پایانی نوبت اول

سال تحصیلی ۹۶-۹۵

نام و نام خانوادگی:

پایه دهم

ردیف	بخش اول - سؤالات نظری	بارم
۱	وقتی رسانه‌ای فکر یا نظری را به شما ارائه می‌کند، به دنبال چیست؟ از چه طریقی این کار انجام می‌شود؟	۰.۵
۲	فرامتن چیست؟ مثال بزنید.	۰.۷۵
۳	پیام‌های پنهان و غیرمستقیم فرستنده، با بهره‌گیری هدفمند از فنون اثرگذاری مخاطب (مانند استفاده از آرایه‌های ادبی توسط شاعر) در کدام لایه‌ی تولیدات رسانه‌ای قرار دارد؟	۰.۲۵
۴	رسانه‌ها دو نوع مخاطب دارند، نام ببرید و تفاوت آن‌ها را بصورت مختصر بیان کنید.	۱
۵	چه افرادی در مقابل بازنمایی تأثیرپذیرتر هستند؟ آیا از بین رفتن و یا عدم توانایی دسترسی به واقعیت می‌تواند باعث افزایش تأثیر بازنمایی شود؟ مثال بزنید.	۱.۵
۶	کلیشه یا انگاره را تعریف کنید و مثال بزنید.	۱
۷	چه دلیلی باعث می‌شود تا یک گروه یا جامعه‌ای و یا حتی یک ملت، نسبت به برخی فیلم‌ها اعتراض کنند؟ مثال بزنید.	۱.۵
۸	اقتناع چیست؟	۰.۵
۹	آیا می‌توان در یک فیلم سینمایی یک متن سخنرانی استفاده کرد؟ یا برای انتشار اخبار از کتاب استفاده کرد؟ چرا؟ توضیح دهید.	۱.۵
۱۰	درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید و در صورت نادرست بودن، علت آن را بیان کنید. الف) تولیدات رسانه‌ای به خودی خود به وجود نمی‌آیند ولی مواد سازنده‌ی آن‌ها یکسان است. ب) مواد سازنده‌ی تمام تولیدات رسانه‌ای، برای تمام رسانه‌ها مشابه است و تفاوتی ندارد. ج) اینکه «همه» یک پیام را می‌گویند، پس یعنی اکثریت به آن پیام اعتقاد دارند و آن پیام درست است. د) رسانه‌ها با استفاده از شیوه‌های اقناعی سعی می‌کنند از طریق عقل (منطق) یا احساس و یا هر دو بر ما تأثیر بگذارند.	۱.۵

ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی بعد

ردیف	بخش دوم - سؤالات عملکردی	بارم
۱۱	در دنیای امروز که هر کسی با ساده‌ترین ابزار، در کسوت تولیدکننده‌ی پیام و محتوا می‌تواند قرار بگیرد. به نظر شما این مسئله چه مزایا و معایبی به دنبال داشته و خواهد داشت؟ نمونه‌هایی از آن ذکر کنید.	۲
۱۲	دو کلیشه‌ی ساخته شده توسط رسانه‌ها را به دلخواه نام ببرید و توضیح دهید. بار ارزشی آن‌ها مثبت است یا منفی؟ پیامدهای پذیرش این کلیشه‌ها توسط جامعه چیست؟	۲
۱۳	متن‌های زیر را تحلیل کنید. چه عواملی باعث ایجاد تفاوت بین این دو روایت از یک واقعت می‌شود؟ اگر صفت‌ها از هر کدام از متن‌ها حذف و یا به آن افزوده شود چه تغییری حاصل می‌شود؟ آیا ممکن است یک متن بی‌طرفانه برای این واقعت ارائه کرد؟ چرا؟ * اصابت موشک به حیفا ده‌ها شهروند اسرائیلی را کشته و زخمی کرد. حماس ضمن برعهده‌گرفتن این حمله‌ی تروریستی اعلام کرد: «حملات حماس تا نابودی کامل اسرائیل ادامه خواهد داشت». سخنگوی کاخ سفید ضمن محکومیت شدید این حمله‌ی تروریستی، توقف فوری خشونت بین فلسطین و اسرائیل را خواستار شد و گفت: «حماس باید هر چه زودتر خلع سلاح و توسط محاکم بین‌المللی به جرم کشتار مردم بی‌گناه محاکمه شود». * جنبش حماس دیشب در پاسخ به حملات وحشیانه‌ی چند روز اخیر رژیم غاصب صهیونیستی به غزه و کشتار بی‌رحمانه‌ی زنان و کودکان فلسطینی، سه موشک را به سمت شهر حیفا شلیک کرد که یکی از آن‌ها پس از برخورد به منطقه‌ای نظامی موجب کشته و زخمی شدن چند صهیونیست شد. حماس در بیانیه‌ای ضمن انتقاد از سکوت مجامع جهانی در برابر جنایت‌های جنگی صهیونیست‌ها در غزه از ادامه‌ی مقاومت تا پیروزی کامل بر رژیم صهیونیستی خبر داد.	۳
***توجه: از بین سؤالات زیر به ۴ سؤال (به انتخاب خود) پاسخ دهید.		
۱۴	به نظر شما با پیشرفت رسانه، جایگاه و سطح تفکر در انسان افزایش پیدا خواهد کرد؟ چرا؟ در گذشته، بزرگان بسیاری مانند انیشتین، نیوتون، زکریای رازی، ابو علی سینا و... بودند که یافته‌ها و تفکراتی هم‌سطح تفکرات امروزی ما داشتند، آیا می‌توان ادعا کرد که سطح دانش و تفکر این افراد نسبت به آیندگان کمتر بوده است؟ چرا؟	۱
۱۵	به نظر شما پیشرفت فناوری و دنیای رسانه چه تغییراتی در نقش‌ها و ویژگی‌های فردی و اجتماعی انسان می‌تواند ایجاد کند؟ چرا؟	۱
۱۶	به نظر شما یک برنامه‌ی تلویزیونی مانند «خندوانه»، در فرهنگ، جامعه، زمان و مکان دیگری همین معانی آشکار و پنهان را دارد؟ برنامه‌ی «تود» چگونه؟	۱
۱۷	به نظر شما رابطه‌ی کلیشه و نام تجاری (برند) چیست؟ آیا کلیشه‌ها با یکدیگر رابطه دارند؟ هدف آن چیست؟	۱
۱۸	کلیشه‌ی بدن را بصورت خلاصه توضیح دهید. به نظر شما پیامدهای آن برای افراد و جامعه چیست؟	۱
۱۹	یکی از پیام‌های رسانه‌ای که تأثیر بسیاری بر روی شما داشته است و باعث تغییر در شما شده است را توضیح دهید. علت اثرگذاری آن چیست؟ تمام فنونی که داخل این پیام استفاده شده را نام برده و بصورت خلاصه توضیح دهید.	۱
۲۰	به نظر شما آیا اعتقاد اکثریت به پیامی، دلیل حقانیت و درستی آن پیام می‌شود؟ به نظر شما ملاک واقعی برای تشخیص حقانیت و درستی پیام چیست؟ چرا؟	۱
موفق و پیروز باشید.		

ردیف	بخش اول - سؤالات نظری	بارم
۱	تلقین اندیشه‌های فرستنده‌ی پیام (۰,۲۵) - از طریق تأثیرگذاری بر احساسات / واداشتن به تفکر بیشتر (۰,۲۵)	۰,۵
۲	تعریف فرامتن (۰,۵) - مثال (۰,۲۵)	۰,۷۵
۳	زیرمتن (۰,۲۵)	۰,۲۵
۴	مخاطب فعال و مخاطب منفعل (۰,۵) - مخاطب فعال با پرسشگری و نگاه عمیق با پیام‌های رسانه‌ای مواجه می‌شود (۰,۵) - یا جواب‌های مشابه	۱
۵	مخاطب کم‌دانش‌تر و کم‌مهارت‌تر (۰,۲۵) - بله (۰,۲۵) - مثال مؤید مانند جنگ، وقایع تاریخی و موارد مشابه (۱)	۱,۵
۶	تکرار یا تعمیم بازنمایی در طول زمان توسط رسانه (۰,۷۵) - مثال (۰,۲۵)	۱
۷	نگرانی از ایجاد شدن کلیشه‌ی منفی در جامعه (۰,۵) - مثال (۱)	۱,۵
۸	تغییر رفتار، نگرش، باور و ارزش‌های مخاطب مطابق میل فرستنده (۰,۵)	۰,۵
۹	خیر (۰,۲۵) - هر رسانه کاربرد خاصی دارد (۰,۲۵) پیام‌های رسانه‌ای دارای هدف (۰,۲۵) متن (۰,۲۵) و قالب و مضمون است (۰,۲۵) و باید براساس هدف آن‌ها و قالب متن، رسانه را انتخاب کرد (۰,۲۵)	۱,۵
۱۰	الف) درست (۰,۲۵) ب) نادرست (۰,۲۵) - هر رسانه با توجه به کارکرد و قالب خود، ساختار و مواد لازم متفاوت خود را نیاز دارد (۰,۲۵) ج) نادرست (۰,۲۵) - اینکه همه یک حرف را تکرار کنند دلیلی بر درستی آن حرف نیست. (۰,۲۵) د) درست (۰,۲۵)	۱,۵
ردیف	بخش دوم - سؤالات عملکردی	بارم
۱۱	توضیح و رساندن نظر (۱,۵) استدلال (۰,۵): اشاره به پنجگانه‌ی سواد رسانه‌ای (۰,۲۵) - اشاره به راست و دروغ بودن (۰,۲۵) - اشاره به فنون اقناع (۰,۲۵) - اشاره به مهندسی پیام (۰,۲۵) - اشاره به بازنمایی و کلیشه (۰,۵)	۲
۱۲	توضیح و مثال (۱) - بار ارزشی نه مثبت است، نه منفی (۰,۲۵) - پیامدها (۰,۷۵) - تأثیر در قضاوت و تصمیم‌گیری (۰,۲۵) - هویت‌سازی و تصویرسازی (۰,۲۵) - قالب‌سازی و تعمیم ذهن (۰,۲۵)	۲
۱۳	جهت‌گیری رسانه‌ها (۰,۲۵) - وابستگی رسانه‌ها به افراد (۰,۲۵) - سودجویی رسانه‌ها (۰,۲۵) - نبودن رسانه‌ی بی‌طرف (۰,۲۵) - تغییر معانی (۰,۲۵) و شدت و اهمیت (۰,۲۵) - توضیح صفت‌ها (۰,۵) - توضیح ارتباط با صنعت رسانه، مسئله‌ی انتخاب و در نتیجه عدم بی‌طرفی (۱)	۳
*** توجه: از بین سؤالات زیر به ۴ سؤال (به انتخاب خود) پاسخ دهید.		
۱۴	بیان نظر (۰,۲۵) - علت و دلیل و استدلال (۰,۵) - اشاره به تأثیر سرعت گسترش رسانه‌ها (۰,۲۵)	۱
۱۵	بیان نظر (۰,۲۵) - علت و دلیل و استدلال (۰,۵) - اشاره به بنیاد خانواده یا فرآیند آموزش (۰,۲۵)	۱
۱۶	بیان نظر (۰,۲۵) - علت و دلیل و استدلال (۰,۵) - اشاره به فرامتن (۰,۲۵)	۱
۱۷	بیان نظر (۰,۲۵) - علت و دلیل و استدلال (۰,۵) - اشاره به صنعت رسانه و کلیشه‌سازی (۰,۲۵)	۱
۱۸	بیان کلیشه‌ی بدن (۰,۵) - پیامدها (۰,۲۵) - اشاره به صنعت رسانه و کلیشه‌سازی (۰,۲۵)	۱
۱۹	توضیح مثال (۰,۲۵) - نام بردن فن اقناعی و کاربرد آن در مثال (۰,۵) - توضیح فن اقناعی (۰,۲۵)	۱
۲۰	خیر (۰,۲۵) - بیان نظر (۰,۲۵) - استدلال (۰,۵) به نظر شما آیا اعتقاد اکثریت به پیامی، دلیل حقیقت و درستی آن پیام می‌شود؟ به نظر شما ملاک واقعی برای تشخیص حقیقت و درستی پیام چیست؟	۱
موفق و پیروز باشید.		